

Een lange, uitbundige muzikale collage

Met 'La Nuit d'Europe' werd donderdagnacht het culturele programma rond het Nederlands EU-voorzitterschap afgesloten. Musici uit Slowakije, Tsjechië en Slovenië verzorgden in Paradiso een uren durend programma.

Door

SANDRA HEERMA VAN VOSS

AMSTERDAM, 31 DEC. De nacht begon met speeches. Hoge ambtenaren van de ministeries van OCW en Buitenlandse Zaken, die spraken namens de verhinderde staatssecretarissen Van der Laan en Nicola, staken de loftrompet over Thinking Forward, het culturele programma rond het Nederlandse voorzitterschap van de EU. Op 1 januari neemt Luxemburg de hamer over, maar Nederland heeft zich het afgelopen halfjaar op cultureel gebied flink gemanifesteerd: onder de Thinking Forward-koepel vonden in totaal 78 evenementen plaats, op 150 locaties in Nederland en 14 andere EU-landen, waaronder de tien nieuwe lidstaten. Tussen meer dan honderd kunstenaars uit al die landen werden contacten gelegd, die om te beginnen hun beslag zullen krijgen in een openbaar „adresboekje” voor toekomstig gebruik.

Geen van de evenementen – er waren exposities, concerten, toneelstukken, seminars en meer – trok bij voorbaat zoveel publiciteitsaandacht als 'La Nuit d'Europe', de feestelijke slotmanifestatie in Paradiso waarmee Thinking Forward vannacht werd afgesloten. Lat de tam tam maar over aan componist en organisator Merlijn Twaalfhoven (1976), die sinds hij in 2001 afstudeerde aan het Amsterdamse conservatorium in rap tempo een naam heeft opgebouwd met veelvormige muzikale evenementen, waarbij het publiek behalve luisteren ook mag lopen, dansen, eten, drinken. Twaalfhoven gruwt van de stramme kaders waarin zowel de klassieke muziek als de pop- en dance-cultuur gemetseld zitten. In augustus opende hij de Uitmarkt met *Traffique*, een 'klanksculptuur' voor zeshonderd blazers en slagwerk.

Paradiso is een beetje Twaalfhovens thuis: sinds 2002 organiseert hij er jaarlijks een *Nuit* van muziek. Toch liep hij donderdagavond stram van de zenuwen door de ruimten. Deze *Nuit* vormde de weerslag van Twaalfhovens reizen van het afgelopen half jaar: samen met enkele Nederlandse muzikanten en medewerkers van zijn stichting, La Vic sur Terre, reisde hij

door Slowakije, Tsjechië en Slovenië, om er contacten te leggen en nieuwe muziek te doen ontstaan.

„Ik had natuurlijk op mijn kamertje kunnen blijven zitten en iets als een Symfonie van Europa kunnen componeren”, lichte Twaalfhoven voor aanvang van de muziek toe, terwijl de genodigden in de kelder van Paradiso nog genoten van hun bief Stroganoff. „Maar ik denk dat je pas echt iets over andere culturen leert als je de straat opgaat en met de mensen zelf gaat musiceren. In elke stad

waar we verbleven hebben we veertig à vijftig muzikanten opgetrommeld, studenten en professionals, en met hen workshops gedaan. Elk verblijf werd afgesloten met een groot optreden. In Ljubljana speelden we in de open lucht, bij een groot vuur.

„Organisatorisch was dit een monsterlijke klus, maar ik wilde dat mensen de muziek uit hun dorp konden blijven maken, dat ze in al hun veelkleurigheid naar buiten traden en op basis daarvan gingen samenwerken. Dat is iets totaal anders dan samen een klassiek stuk of een popsong instuderen.”

Voor het optreden van gisteravond kwamen zo'n tien muzikanten uit elk van de drie bezochte landen naar Amsterdam, en zij drukten een duidelijk stempel op wat misschien nog het beste een urenlange, uitbundige muzikale collage kan worden genoemd. 55 blokken muziek volgden elkaar vanaf acht uur op in de Grote Zaal, met bijdragen van onder meer een kinderkoor, een gitaarbandje, deejays en een strijkkwintet. Dvořák en 'ambient soundscapes'; trombone solo's en een krachtig gezongen 'Ik hou van Holland'. Een wilde improvisatie van een moedig aan haar snaren plukkende violiste met om haar heen een kring van lawaai makende mannen, met drums, trompet en gitaar. Een volkse zangeres met een snik in haar stem; een brullende kale punkzanger. En dat dan allemaal achter elkaar.

Vanaf half tien druppelde langzaam ook het reguliere Paradisopubliek, dat kwam om te dansen, de zaal binnen: energieke tieners, die wat ongedurig tussen de serieuze muziekkliefhebbers heen bangerden. „Er is geen bier”, mompelde een van hen met lichte paniek in zijn stem tegen zijn vrienden. De Oost-Europese gebakjes die werden uitgedeeld lagen hem niet zo. Later zou dat nog goedkomen. De nacht in Paradiso eindigde om vier uur 's morgens met een ontbijt.

Deelnemers aan La Nuit d'Europe, in Paradiso gisteravond (Foto NRC Handelsblad, Maurice Boyer)